

DECIZIE

21 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Maria Ghervas
Judecătorii Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Gospodăria Țărănească „Corten”, Aculina Barbarova, Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Moldova Agroindbank” Societate pe acțiuni împotriva Gospodăriei Țărănești „Corten”, Aculinei Barbarova, lui Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 02 mai 2017, prin care a fost respinsă cererea de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului și nu s-au dat curs cererii de apel depuse de către Gospodăria Țărănească „Corten”, Aculina Barbarova, Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov,

c o n s t a t ă:

La data de 05 august 2016, BC „Moldova Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva GȚ „Corten”, Aculinei Barbarova, lui Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, conform contractului de credit nr. S07693 din 25 decembrie 2007 și a acordului adițional nr. S090058 din 27 martie 2009, CAP „Corten” a primit de la BC „Moldova-Agroindbank” SA, filiala Taraclia, un credit în sumă de 4 000 000 lei cu termenul limită de rambursare 25 mai 2010. Conform contractului de credit nr. S08163 din 26 iunie 2008 în redacția acordului adițional nr. S090059 din 27 martie 2009, CAP „Corten” a primit de la BC „Moldova-Agroindbank” SA, filial Taraclia, un credit în sumă de 4 000 000 lei cu termenul limită de rambursare data de 25 mai 2010.

Menționează că, în baza contractelor de fidejusiune nr. S07693 „1” și nr. S07693 „z” din 25 decembrie 2007, GȚ „Corten” și Nicolai Gurgurov și-au asumat obligația să răspundă, în aceeași măsură ca și C.A.P. „Corten” în fața BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru onorarea integrală a obligațiilor acesteia, aferente contractului de credit nr. S07693 din 25 decembrie 2007, încheia între BC „Moldova-Agroindbank” S.A. și C.A.P. „Corten”, în cazul dacă ultima nu-și va onora aceste obligații.

Susține că, în baza contractelor de fidejusiune nr.S08163 „g”, nr.S08163 „e”, nr.S08163 „j”, nr.S08163 „i” și nr.S08163 „k” din 26 iunie 2008, G.Ț. „Corten”, Nicolai Gurgurov, Aculina Barbarova, Vasili Bahov și Ivan Delibaltov și-au asumat obligația să răspundă, în aceeași măsură ca și C.A.P. „Corten” în fața BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru onorarea integrală a obligațiilor acesteia, aferente contractului de credit nr.S08163 din 26 iunie 2008, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și CAP „Corten”, în cazul dacă ultima nu-și va onora aceste obligații.

Afirmă că, CAP „Corten” nu și-a onorat obligațiile contractuale privind rambursarea creditelor primite și achitarea dobânzilor calculate pentru utilizarea lor, încalcând, astfel, prevederile contractele de credit menționate și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiilor.

Declară că, prin reclamațiile din 03 august 2009, și din 05 iulie 2016, banca în mod repetat a solicitat fidejuserilor rambursarea integrală a datoriei, însă reclamațiile n-au fost satisfăcute.

Astfel, la situația din 05 iulie 2016 datoria CAP „Corten” față de bancă constituia conform contractului de credit nr. S07693 din 25 decembrie 2007 suma de 1 374 925,74 lei, dobândă neachitată conform contractului de credit nr. S08163 din 26 iunie 2008 suma 1 177 640,16 lei, inclusiv, dobânda neachitată în sumă de 1171 619,66 lei, datorii debitoriale în sumă de 6 020,5 lei.

Solicită, încasarea din contul GȚ „Corten”, Gurgurov Nicolai, Barbarova Aculina, Bahov Vasile și Delibaltov Ivan, în mod solidar datoria parțială în mărime 150000 lei, și cheltuieli de achitarea taxei de stat în mărime 4500 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Taraclia din 08 noiembrie 2016 a fost admisă acțiunea și s-a dispus încasarea din contul GȚ „Corten”, Aculinei Barbarova, lui Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov în mod solidar în beneficiul BC „Moldova Agroindbank” SA a sumei de 150 000 lei, cu titlu de datorie pe contractele de credit și a sumei de 45000 lei, cu titlu de cheltuieli suportate la achitarea taxei de stat.

La data de 17 noiembrie 2016, GȚ „Corten”, Aculina Barbarova, Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La data de 01 decembrie 2016, GȚ „Corten”, Aculina Barbarova, Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov și Sergiu Bounegru au declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. La depunerea cererii de apel motivate, invocând situația materială dificilă, au solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 02 mai 2017, a fost respinsă cererea GȚ „Corten”, Aculinei Barbarova, lui Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu a fost dat curs cererii de apel declarate de către GȚ „Corten”, Aculina Barbarova, Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov și a fost acordat apelanților termen de 10 zile să prezinte dovada achitării taxei de stat în sumă de 3375 lei, explicându-li-se

apelanților că în cazul în care nu se vor conforma indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi restituită fără examinare.

La data de 15 mai 2017, în termenul prevăzut de lege, GȚ „Corten”, Aculina Barbarova, Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov au declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri prin care cererea de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului să fie admisă.

În motivarea recursului au invocat că, nu sunt de acord cu încheierea adoptată, considerând-o neântemeiată și nefondată, deoarece circumstanțele importante pentru admiterea cerinței de scutire de la plata taxei de stat nu au fost elucidate pe deplin.

Menționează că, informația prezentată de către BC „Moldova Agroindbank” SA cu privire la apartenența bunurilor imobiliare nu este veridică și este combătută de către informația prezentată de către Organul Cadastral Teritorial, privind lipsa oricăror bunuri imobile în folosință, posesie sau proprietate.

Susțin că, nu dețin bunuri care ar putea fi comercializate în scopul de a obține mijloace pentru achitarea taxei de stat, nu dispun de alte surse de venit, capital sau alte rezerve pentru a suporta cheltuielile impuse prin încheierea instanței de apel.

La data de 24 mai 2017, în adresa intimațiilor BC „Moldova Agroindbank” SA a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Gospodăria Țărănească „Corten”, Aculina Barbarova, Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la data de 14 iunie 2017, BC „Moldova Agroindbank” SA a solicitat respingerea cererii de recurs și menținerea încheierii Curții de Apel Cahul din 02 mai 2017 pe care o consideră legală și întemeiată.

Susține că, recurenții nu au prezentat probe care ar demonstra faptul imposibilității achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel și că aceștia dispun de venituri care ar permite achitarea taxei de stat, or, art. 85 Cod de procedură civilă nu prevede expres scutirea pensionarilor de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 368 alin.(1) CPC, dacă cererea de apel este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 365 alin. (4) CPC, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 17 noiembrie 2016, GȚ „Corten”, Aculina Barbarova, Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Taraclia din 08 noiembrie 2016, iar la data de 01 decembrie 2016, au declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Tot materialele cauzei atestă că, odată cu depunerea cererii de apel motivate împotriva hotărârii primei instanțe apelanții au solicitat în temeiul art. 85 alin.(4) CPC scutirea de la plata taxei de stat, în legătură cu starea materială dificilă.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 02 mai 2017, a fost respinsă cererea GȚ „Corten”, Aculinei Barbarova, lui Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu a fost dat curs cererii de apel declarate de către GȚ „Corten”, Aculina Barbarova, Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov, fiindu-le acordat apelanților termen de 10 zile, să prezinte dovada achitării taxei de stat în sumă de 3375 lei. Apelanților li s-a explicat că, în cazul în care nu se vor conforma indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi restituită fără examinare.

Raportând circumstanțele stabilite la normele de drept procesual menționate, Colegiul constată că instanța de apel corect a emis încheierea prin care a acordat apelanților termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat, bazându-se pe prevederile art. art. 368 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 84 Cod de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 85 alin.(4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art.4 al Legii taxei de stat, nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă și art. 4 al Legii taxei de stat se deduce că pentru scutirea de plata taxei de stat, solicitantul trebuie să prezinte probe pertinente, care să confirme că este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

Totodată, este de menționat că în cererea de scutire a persoanelor fizice se expun circumstanțele care justifică solicitarea, urmează să se probeze lipsa mijloacelor financiare, prezentând probe pertinente în acest sens.

În speță, instanța de recurs reține că apelanții, în cererea de apel au solicitat scutirea de la plata taxei pentru judecarea pricinii în apel, anexând în acest sens copiile legitimațiilor de pensionare, certificate eliberate de Primăria s. Corteni care atestă faptul că apelanții nu dețin cote de teren, declarația cu privire la impozitul pe venit pe perioada fiscală a anului 2015 a GȚ „Corten”, situația financiară pe perioada 01 octombrie 2016.

Prin urmare, instanța de apel corect a apreciat aceste circumstanțe, ceea ce a dus la emiterea unei soluții conform legii, constatând, totodată, lipsa temeiurilor de scutire a apelanților de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Totodată, nu poate fi reținute argumentele recurenților referitor la faptul că instanța de apel, la respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, nu a dat o apreciere obiectivă soluției adoptate privind confirmarea imposibilității achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel și s-a bazat exclusiv pe declarațiile BC „Moldova Agroindbank” SA, deoarece probarea situației materiale dificile la scutirea plății taxei de stat este pe seama solicitanților, dar nu pe seama oponentilor.

Astfel, argumentele recurenților referitor la scutirea de la plata taxei de stat, instanța de recurs le consideră nefondate, din motiv că în cererea de recurs nu au prezentate probe pertinente și veridice ce ar confirma situația materială dificilă și respectiv imposibilitatea achitării plății taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, consfințit de jurisprudența CtEDO, în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, se examinează cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”. La soluționarea acestor cereri instanțele se bazează atât pe normele dreptului național, cât și pe prevederile Convenției și jurisprudenței CtEDO.

Totodată, este de menționat că dreptul de acces la un tribunal urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție cu o restricție pecuniară clară și concretă, evidențiind-o în conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție și proporționalitatea unei astfel de restricții.

Astfel, însăși Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuează că impunerea la achitarea taxei de stat nu constituie o limitare incompatibilă cu garanțiile art. 6 din Convenție. Respectiv, nu se consideră îngrădirea accesului liber la justiție, prin prisma art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului, în situația în care solicitantul nu se conformează obligației de achitare a taxei de stat, dar nici nu informează despre situația materială la momentul relevant, cu prezentarea dovezilor veridice (cazul *Romany Gaz Grup v. Moldova*, cererea nr. 11662, 10.06.2010).

Prin urmare, Colegiul consideră necesar să precizeze că circumstanțele expuse de recurenți nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel la examinarea cererii de scutire de la plata taxei de stat s-a conformat prevederilor legale.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor

Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierii instanței de apel din 02 mai 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Gospodăria Țărănească „Corten”, Aculina Barbarova, Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov.

Se menține încheierea Curții de Apel Cahul din 02 mai 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Moldova Agroindbank” Societate pe acțiuni împotriva Gospodăriei Țărănești „Corten”, Aculinei Barbarova, lui Vasile Bahov, Ivan Delibaltov și Nicolai Gurgurov cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic